

Henkilövakuutusehdot, EHTO HEN 100.12, voimassa 1.1.2012 alkaen

HENKILÖVAKUUTUSTUOTTEET

If **Henkilövakuutuksen** voi sisältyä Turvat hoitokulujen (3.1) ja lyhytaikaisen työkyvyttömyyden (3.4) varalta, Turvat tapaturman aiheuttamien hoitokulujen (3.2), lyhytaikaisen työkyvyttömyyden (3.5), pysyvän haitan (3.9) ja kuoleman (3.12) varalta, Kuolemantapausturva (3.11), Turva vakavan sairauden ja tapaturman aiheuttaman pysyvän työkyvyttömyyden (3.13) varalta ja Sopeutumisturva (3.14). Kaksi (2) kuukautta täyttäneen ja alle 15-vuotiaan vakuutusturvia ovat edellä mainituista turvat 3.2, 3.9 ja 3.12.

If **Vauvavakuutus** syntymättömälle lapselle muodostuu Odotusajan vakuutuksesta ja Lapsuusajan vakuutuksesta. Odotusajan vakuutukseen sisältyvät Turva vakavan synynnäisen sairauden ja vamman varalta (3.15) ja Turva lapsen sairaalahoidon varalta (3.16). Lapsuusajan vakuutukseen sisältyvät Turva hoitokulujen varalta (3.1), Turva tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta (3.9) ja Turva tapaturman aiheuttaman kuoleman varalta (3.12). Lapsuusajan vakuutuksen voimaantulon edellytyksenä on, että Odotusajan vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettu ja lapsen henkilötunnus ja nimi on ilmoitettu määräajassa yhtiöön.

If **Lapsivakuutukseen** voi valita joko Turvan hoitokulujen (3.1) tai Turvan tapaturman aiheuttamien hoitokulujen (3.2) varalta. Vakuutukseen sisältyy lisäksi Turva pysyvän

haitan varalta (3.8), Huoltajaturva (3.10) ja Kuolemantapausturva (3.11).

If **Matkavakuutuksen** henkilöturvaan sisältyy aina Matkustajaturva (3.3). Sen lisäksi Matkavakuutukseen voidaan sisällyttää Turvat tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden (3.5), pysyvän haitan (3.9) ja kuoleman (3.12) varalta.

Ryhmäsampo Primus -vakuutukseen oikeutettu jäsen voi valita itselleen ja puolisolleen Turvat tapaturman aiheuttamien hoitokulujen (3.2), lyhytaikaisen työkyvyttömyyden (3.5), pysyvän haitan (3.9) ja kuoleman (3.12) varalta sekä Kuolemantapausturvan (3.11). Alle 18-vuotiaan lapsen Ryhmäsampo Primus -vakuutus sisältää aina turvat tapaturman aiheuttamien hoitokulujen (3.2), pysyvän haitan (3.9) ja kuoleman (3.12) varalta.

If **Liittovakuutukseen** voi sisältyä Liittovakuutus sopimuksen mukaan turvat tapaturman aiheuttamien hoitokulujen (3.2), pysyvän haitan (3.9) ja kuoleman (3.12) varalta sekä Matkustajaturva (3.3).

If **Henkilö-, If Vauva-, If Lapsi-, If Matka- ja Ryhmäsampo Primus -vakuutuksen** sisältö muodostuu vakuutus kirjasta, näistä vakuutusehdoista ja yleisistä sopimusehdoista.

Vakuutusehdoissa käytettyjä käsitteitä	4
Matkavakuutuksessa käytettyjä käsitteitä	4
If Vauvavakuutuksen voimaantulo	4
1 Vakuutuksen voimassaolo	4
1.1 Voimassaoloalue	4
1.2 Voimassaoloaika	5
1.3 Voimassaolo urheiltaessa	5
1.3.1 Urheilurajoitus	5
1.3.2 Ammattiurheilijan tapaturmaturva	6
1.4 Jatko- ja siirto-oikeus	6
1.4.1 Jatko-oikeus	6
1.4.2 Jatko-oikeuden käyttäminen	6
1.4.3 Siirto-oikeus	6
2 Muita vakuutusturviin liittyviä säännöksiä	6
2.1 Vakuutetut	6
2.2 Edunsaaja	7
2.3 Vakuutusmaksun määräytyminen	7
2.4 Indeksitarkistukset	7
3 Vakuutusturvat	7
3.1 Turva hoitokulujen varalta	7
3.2 Turva tapaturman aiheuttamien hoitokulujen varalta	8
3.3 Matkustajaturva	9
3.3.1 Korvaus hoitokuluista	9
3.3.2 Korvaus matkan peruuntuessa	10
3.3.3 Korvaus matkan keskeytyessä	11
3.3.4 Korvaus matkalta myöhästyttyä	11
3.3.5 Korvaus vainajan kotiinkuljetus- tai hautauskustannuksista	11
3.4 Turva lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta	11
3.5 Turva tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta	11

3.6 Turva sairaalahoidon varalta	12
3.7 Turva tapaturman aiheuttaman sairaalahoidon varalta ..	12
3.8 Turva pysyvän haitan varalta	12
3.9 Turva tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta	13
3.10 Huoltajaturva	14
3.11 Kuolemantapausturva	14
3.12 Turva tapaturman aiheuttaman kuoleman varalta	15
3.13 Turva vakavan sairauden ja tapaturman aiheuttaman pysyvän työkyvyttömyyden varalta	15
3.14 Sopeutumisturva	16
3.15 Turva vakavan synynnäisen sairauden ja vamman varalta	17
3.16 Turva lapsen sairaalahoidon varalta	18
4 Vakuutusturvien kiinteät rajoitukset	18
4.1 Kaikkia vakuutusturvia koskevat kiinteät rajoitukset	18
4.1.1 Alkoholi, lääkkeet ja huumaavat aineet sekä nikotiini ..	18
4.1.2 Muun sairauden tai vian myötävaikutus	18
4.1.3 Raskaus, synnytys ja lapsettomuus	18
4.1.4 Sota ja aseellinen selkkäus	18
4.1.5 Ydinvahinko	18
4.2 Tapaturman varalta voimassa olevia turvia ja Matkustajaturvaa koskevat lisärajoitukset	19
4.2.1 Tapaturmana ei korvata	19
4.2.2 Leikkaus-, hoito- ja muut lääkinnälliset toimenpiteet	19
4.2.3 Ennen vakuutuksen voimaantuloa alkanut sairaus	19
5 Hoitokulukorvauksen hakeminen	19

If Henkilö- ja If Lapsivakuutuksen Kuolemantapausturvan myöntää Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö. Ryhmäsampo Primus -vakuutuksen vakuutusturvat myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

If **Liittovakuutukseen** sovelletaan soveltuvin osin näitä ehtoja ja järjestön kanssa tehtyä Liittovakuutus sopimusta.

Vakuutusehdoissa käytettyjä käsitteitä

Tapaturma on äkillinen, ruumiinvamman aiheuttava odottamaton tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta ja ulkoisen tekijän vaikutuksesta. Tapaturmaksi katsotaan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, kaasumyrkytys, ilmanpaineen huomattavasta vaihtelusta äkillisesti aiheutunut vamma ja erehdyksessä nautitun aineen aiheuttama myrkytys.

ICD-10 -tautiluokituksella tarkoitetaan Maailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälistä tautiluokitusta, jonka soveltamisen on Suomessa määrännyt Sosiaali- ja terveysministeriö.

Matkavakuutuksessa käytettyjä käsitteitä

Ulkomaanmatkalla tarkoitetaan Suomen rajojen ulkopuolelle suuntautuvaa matkaa, päivittäisiä työmatkoja lukuun ottamatta. Matka alkaa Suomesta kotoa tai työpaikalta ja päättyy Suomeen kotiin tai työpaikalle. Kyseessä ei kuitenkaan ole ulkomaanmatka silloin, kun ulkomaan matkan kotimaassa tapahtuvan matkustamisen osalta poiketaan tarkoituksenmukaisimmalta reitiltä. Jatkuva Matkavakuutuksessa yhtäjaksoisen matkan tai oleskelun ulkomaille ei katsota katkeavan alle 14 vuorokauden mittaisen kotimaassa käynnin vuoksi, mikäli tarkoitus on palata samaan matkakohteeseen.

Kotimaanmatkalla tarkoitetaan sellaista vakuutetun normaalin päivittäisen elinympäristön ulkopuolelle linnuntietä yli 50 kilometrin etäisyydelle tehtävää matkaa, joka sisältää menon matkakohteeseen, oleskelun siellä sekä paluun. Päivittäisellä elinympäristöllä tarkoitetaan vakuutetun koti-, työ-, vapaa-ajan asunto- tai opiskelupaikkakuntaa sekä näiden välisiä matkoja. Jos vakuutus on voimassa kotimaan matkalla, tämä on mainittu vakuutus kirjassa.

Matkasairaus on sellainen lääkärin hoitoa vaativa sairaus, josta on ilmennyt selviä oireita vasta matkan aikana tai jonka yleisesti hyväksytyyn lääketieteelliseen käsitykseen mukaan muuten on katsottava saaneen alkunsa matkan aikana. Vakuutetulla ennen matkan alkua ollut sairaus ei ole vakuutusehtojen tarkoittama matkasairaus.

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan sitä, että matkalle lähtö estyy kokonaan.

Matkan keskeytyksellä tarkoitetaan alkaneen matkan muuttumista siten, että vakuutettu joutuu sairaalahoitoon

tai palaamaan lähtöpaikkakunnalleen Suomeen alkuperäisestä matkasuunnitelmasta poiketen.

Matkalta myöhästymisellä tarkoitetaan sitä, että vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisesti etukäteen varatun lento-, laiva-, juna- tai linja-autotankansa alkamispaikkaan meno- tai paluumatkalla.

Matkustajaturvassa tarkoitettuja lähiomaisia ovat

- avio- ja rekisteröity puoliso sekä vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuva avopuoliso
- lapsi, avio- tai rekisteröidyn puolison lapsi, sijais- ja lapsenlapsi sekä samassa taloudessa vakinaisesti asuvan avopuolison lapsi
- vanhemmat, appi- ja isovanhemmat
- sisarukset
- miniä ja vävy
- yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan
- enintään yksi matkakohtaisesti ilmoitettu henkilö.

If Vauvavakuutuksen voimaantulo

Vakuutusta voi hakea aikaisintaan raskausviikolla 12. Hakeminen edellyttää äidin terveysselvitystä ja aikaisintaan raskausviikolla 10 suoritettua ultraäänitutkimusta. Vakuutusta on haettava viimeistään kolme (3) kuukautta ennen lapsen laskettua syntymäaikaa.

Äidin tulee olla lapsen laskettuna syntymäaikana alle 42-vuotias. Äidin tulee lisäksi täyttää ehtokohdassa 2.1 mainitut vakuutettuna olon edellytykset.

If Vauvavakuutus koostuu kahdesta vakuutuksesta – raskausaikaisesta Odotusajan vakuutuksesta, josta peritään oma, erillinen vakuutusmaksunsa, ja – lapsen syntymästä voimaantulevasta Lapsuusajan vakuutuksesta.

Lapsuusajan vakuutuksen voimaantulon edellytyksenä on, että Odotusajan vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettu ja lapsen henkilötunnus ja nimi on ilmoitettu kirjallisesti yhtiöön viimeistään kahden (2) kuukauden kuluessa lapsen syntymästä. Jos Odotusajan vakuutuksen vakuutusmaksua ei ole maksettu tai tietoja ei ole ilmoitettu määräajassa, Lapsuusajan vakuutus ei tule lainkaan voimaan.

1 Vakuutuksen voimassaolo

1.1 VOIMASSAOLOALUE

Vakuutusturvat ovat voimassa kaikkialla maailmassa.

Turvat hoitokulujen (3.1 ja 3.2) ja lyhytaikaisen työkyvyttömyyden (3.4 ja 3.5) varalta ovat voimassa Pohjoismaiden ulkopuolella korkeintaan 12 kuukautta.

Matkustajaturva ja vain matkalla voimassa olevat vakuutusturvat tapaturman varalta ovat voimassa ulkomaan-

matkalla. Jatkuvaan Matkustajaturvaan sisältyvien matkan peruuntumisen ja keskeytymisen sekä matkalta myöhästymisen osalta turva on voimassa myös kotimaanmatkalla.

1.2 VOIMASSAOLOAIKA

If Henkilö- ja If Matkavakuutuksen jatkuvat vakuutusturvat päättyvät viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu on täyttänyt seuraavassa mainitut iät:

1. Turva hoitokulujen varalta: päättymisikä 65 vuotta. Tämän jälkeen turva muuttuu turvaksi tapaturman aiheuttamien hoitokulujen varalta (turva 2).
2. Turva tapaturman aiheuttamien hoitokulujen varalta: päättymisikä 80 vuotta.
3. Matkustajaturva: päättymisikä 75 vuotta, jos turva on sovittu jatkuvaksi. If Matkavakuutukseen liittyvät, vain tapaturman varalta kattavat vakuutusturvat päättyvät viimeistään samalla kuin Matkustajaturva.
4. Turva lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta: turva päättyy, kun vakuutettu jää eläkkeelle, kuitenkin viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta.
5. Turva tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta: turva päättyy, kun vakuutettu jää eläkkeelle, kuitenkin viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta.
6. Turva sairaalahoidon varalta: päättymisikä 65 vuotta.
7. Turva tapaturman aiheuttaman sairaalahoidon varalta: päättymisikä 65 vuotta.
8. Turva pysyvän haitan varalta: päättymisikä 60 vuotta. Tämän jälkeen turva muuttuu turvaksi tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta (turva 9).
9. Turva tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta: päättymisikä 80 vuotta.
10. Kuolemantapausturva: päättymisikä 90 vuotta: kahden hengen yhteisturva päättyy, kun vanhempi vakuutettu täyttää 90 vuotta tai jompikumpi vakuutettu kuolee.
11. Turva tapaturman aiheuttaman kuoleman varalta: päättymisikä 80 vuotta.
12. Turva vakavan sairauden ja tapaturman aiheuttaman pysyvän työkyvyttömyyden varalta: turva päättyy, kun vakuutettu jää eläkkeelle, kuitenkin viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 60 vuotta.
13. Sopeutumisturva: päättymisikä 60 vuotta.

If Vauvavakuutuksen Odotusajan vakuutus päättyy vakuutetun lapsen syntymään. Korvaukset maksetaan vakuutukseen liittyvissä turvissa määritellyllä tavalla edellyttäen, että vakuutus on voimassa lapsen syntyessä. Lapsen syntymästä voimaantuleva Lapsuusajan vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 15 vuotta.

If Lapsivakuutus ja siihen sisältyvät turvat päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 25 vuotta. Samalla If Lapsivakuutus muuttuu If Henkilövakuutukseksi, joka sisältää Turvan tapaturman aiheuttamien hoitokulujen varalta, Turvan tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta sekä Kuolemantapausturvan. Henkilövakuutuksen vakuutusmäärät, jäljellä olevat vakuu-

tusmäärät ja omavastuu ovat samat kuin If Lapsivakuutuksessa sen päättymishetkellä.

Ryhmäsampo Primus -vakuutus ja kaikki siihen sisältyvät turvat päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutuksenottaja eroaa järjestöstä, kuolee tai järjestösopimus päättyy. Aikuisilla vakuutetuilla on tällöin oikeus jatkaa Kuolemantapausturvaansa vakuutuskirjassa mainittuun päättymisikään saakka kohdassa 1.4 sanotulla tavalla.

Ellei Ryhmäsampo Primus -vakuutus pääty edellä mainittujen syiden johdosta, aikuisten vakuutusturvat päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana he täyttävät järjestösopimuksessa sovitun ja vakuutuskirjassa mainitun päättymisiän. Kahden hengen yhteisturvana otettu Kuolemantapausturva kuitenkin päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vanhempi vakuutetuista täyttää järjestösopimuksessa sovitun ja vakuutuskirjassa mainitun päättymisiän tai jompikumpi vakuutettu kuolee. Lapsen vakuutusturvat päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana hän täyttää 18 vuotta.

Täysajan vakuutus on voimassa ympäri vuorokauden sekä työssä että vapaa-aikana. **If Henkilövakuutuksen** vakuutusturvat eivät kuitenkaan, Kuolemantapausturvaa lukuun ottamatta, ole voimassa työssä sattuvien tapaturmien varalta, mikäli vakuutettu on ammatiltaan

- sukeltaja
- kalastaja
- koelentäjä
- ilma-akrobaatti
- sijaisnäyttelijä (stuntti)

tai jos tapaturma on seurausta työskentelystä

- kivilouhoksella tai sora- tai hiekkakuopalla
- sotilasajoneuvolla, sotilavallalla tai sotilaslentokaluksella
- räjähdys- tai syövyttävien aineiden valmistuksessa, varastoinnissa tai kuljetuksessa.

Vapaa-ajan vakuutus on voimassa vain vapaa-aikana. Jos tapaturman varalta voimassa olevat vakuutusturvat (3.2, 3.5, 3.7, 3.9 ja 3.12) ovat voimassa vain vapaa-aikana tai vain matkalla, tämä on mainittu vakuutuskirjassa. Vakuutetun jäätyä eläkkeelle vain vapaa-aikana voimassa oleva vakuutusturva muutetaan täysajan turvaksi ja siitä peritään uutta voimassaoloaikaa vastaavaa maksua.

Vapaa-ajan vakuutuksesta ei korvata tapaturmavakuutuslain tai sitä vastaavien muiden lakien tarkoittamia tapaturmia, jotka sattuvat työmatkalla, vakuutetun tehdessä työtä ansiotarkoituksessa tai itsenäisenä yrittäjänä taikka muussa vastaavassa toiminnassa.

1.3 VOIMASSAOLO URHEILTAESSA

1.3.1 URHEILURAJOITUS

Vakuutus ei ole voimassa tapaturmien varalta:

1. vakuutetun osallistuessa urheiluliiton tai -seuran järjestämiin kilpailuihin, otteluihin tai niitä varten järjestettyihin harjoituksiin tai vakuutetun harjoitellessa valmennusohjelman mukaisesti

2. kiipeilylajeissa, kuten vuori-, seinä-, kallio- tai jääkiipeilyssä
3. jäätikkövaelluksella
4. taistelu-, kamppailu- tai itsepuolustuslajeissa
5. moottoriurheilussa
6. urheilu- tai laitesukelluksessa
7. ilmailulajeissa, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, varjoliito, purjelento, kuumailmapallolento, benji-hyppy, lento ultrakeveällä tai harrasterakenteisella koneella
8. nopeus-, syöksy- tai off-pistelaskussa.

Urheilurajoitus ei koske alle 18-vuotiaita. Urheilurajoitus on voimassa sen vakuutuskauden lopusta lukien, jonka aikana vakuutettu täyttää 18 vuotta.

Urheilurajoitus koskee seuraavia vakuutusturvia:

1. Turva hoitokulujen varalta
2. Turva tapaturman aiheuttamien hoitokulujen varalta
3. Matkustajaturva matkan peruuntumiskuluja lukuun ottamatta
4. Turva lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta
5. Turva tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta
6. Turva sairaalahoidon varalta
7. Turva tapaturman aiheuttaman sairaalahoidon varalta
8. Turva vakavan sairauden ja tapaturman aiheuttaman pysyvän työkyvyttömyyden varalta
9. Sopeutumisturva.

Muut vakuutusturvat ovat voimassa urheiltaessa.

Urheilurajoitus voidaan poistaa If Henkilö-, If Lapsi- ja If Matkavakuutuksen turvista erikseen sopimalla ja maksamalla lisämaksu. Rajoitus on poistettavissa vain edellä olevan luettelon kohdissa 1–7 mainituista turvista.

Urheilulajit on jaettu riskialttiutensa mukaan vastuuluokkiin. Kukin vastuuluokka kattaa siinä ja sitä alemmissa vastuuluokissa luetellut urheilulajit.

1.3.2 AMMATTIURHEILIJAN TAPATURMATURVA

Ammattikseen urheilevan vakuuttamisesta säädetään lailla urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta. Jos vahinkotapahtuma kuuluu tai olisi kuulunut korvattavaksi lain mukaisesta ammattiurheilijan tapaturmaturvasta, ei korvausta makseta **If Henkilö- eikä If Lapsivakuutuksen** vakuutusturvista. Tämä rajoitus ei koske Kuolemantapausturva.

1.4 JATKO- JA SIIRTO-OIKEUS

Jatko- ja siirto-oikeus eivät koske **Ryhmäsampo Primus** -vakuutuksesta tapaturman varalta otettuja turvia.

1.4.1 JATKO-OIKEUS

Vakuutetulla, joka ei ole vakuutuksenottaja, on oikeus jatkaa vakuutusturvaansa ilman terveys selvitystä kokonaan tai osittain sellaisella vastaavalla vakuutuksella, joita vakuutusyhtiö jatkamishetkellä myöntää, jos vakuutuksenottaja

irtisanoo vakuutetun henkilön vakuutusturvan tai antaa sen päätyä maksamattomana.

Kun **Ryhmäsampo Primuksen** Kuolemantapausturva päättyy ennen vakuutuskirjassa ilmoitettua päättymiskäyttä vakuutuksenottajan järjestön jäsenyyden tai järjestösopimuksen päättymisen vuoksi, vakuutuksenottajalla on oikeus ilman terveydentilailmoitusta jatkaa Kuolemantapausturvaansa normaalihintaisena yksilöllisenä Kuolemantapausturvana Ryhmäsampo Primus jatkovakuutuksessa, jonka vakuutusmäärä ja päättymiskä on enintään sama kuin Ryhmäsampo Primus -vakuutuksessa. Puolisolla on vastaava jatko-oikeus hänen Kuolemantapausturvaansa päättyessä.

Jos vakuutuksenottaja kuolee, irtisanoo vakuutusturvan tai antaa sen päätyä maksamattomana, on puolisoilla oikeus jatkaa Kuolemantapausturvaansa ilman terveydentilailmoitusta normaalihintaisena yksilöllisenä Kuolemantapausturvana Ryhmäsampo Primus jatkovakuutuksessa, jonka vakuutusmäärä ja päättymiskä on enintään sama kuin Ryhmäsampo Primus -vakuutuksessa.

Kun **If Henkilövakuutuksen** kahden hengen yhteisturvana otettu kuolemantapausturva päättyy toisen vakuutetun täytettyä 90 vuotta tai kuoltua, alle 90-vuotiaalla vakuutetulla on oikeus jatkaa kuolemantapausturvaansa yksilöllisen vakuutuksen maksulla.

1.4.2 JATKO-OIKEUDEN KÄYTTÄMINEN

Ilmoitus jatko-oikeuden käyttämisestä on tehtävä kirjallisesti kuuden (6) kuukauden kuluessa vakuutusturvan päättymisestä. Jatko-oikeuden käyttämistä koskeva ilmoitus katsotaan tehdyksi, kun se on kirjallisena saapunut vakuutusyhtiöön. Jos jatko-oikeutta on käytetty, vakuutuksenottajalla ei ole enää oikeutta saattaa päättynyttä vakuutusturvaan voimaan.

Jos vakuutuksen jatkamiseen oikeutettu vakuutettu kuolee ennen kuuden (6) kuukauden määräajan päättymistä ehtimättä käyttää jatko-oikeuttaan, katsotaan vakuutuksen olleen hänen osaltaan voimassa entisin ehdoin.

1.4.3 SIIRTO-OIKEUS

Jos vakuutuksenottajana on yksityishenkilö, täysi-ikäisellä vakuutetulla on oikeus siirtää voimassaoleva vakuutusturvaansa vastaavaan vakuutukseen ilmoittamalla siitä kirjallisesti vakuutusyhtiölle. Vakuutuksenottajalla ei tällöin ole oikeutta pitää vakuutusta voimassa siirretyn turvan osalta.

2 Muita vakuutusturviin liittyviä säännöksiä

2.1 VAKUUTETUT

Vakuutettuina ovat, ellei toisin ole sovittu, vakuutuskirjassa mainitut, Suomen sairausvakuutuslain piiriin kuuluvat henkilöt, joiden kotikuntalain mukainen vakainainen kotipaikka on Suomessa ja jotka myös asuvat vakituisesti Suomessa. Vakituisesti Suomessa asuvaksi ei katsota

vakuutettua, joka oleskelee yli kuusi (6) kuukautta kalenterivuodesta ulkomailla. Ryhmäsampo Primus -vakuutuksessa vakuutettuina voivat olla vain järjestösopimuksessa määritellyt henkilöt.

If Vauvavakuutuksessa vakuutettuna on syntymätön lapsi. Mikäli on otettu vain yksi If Vauvavakuutus ja samalla kertaan syntyy useampi lapsi, koskee vakuutus vain ensinnä syntynyttä lasta.

Vanhempansa mukana matkustavat alle 20-vuotiaat lapset ovat vakuutettuina vanhempansa Matkustajaturvalla. Jos lapsi matkustaa yksin tai Matkustajaturvan voimassaolo urheiltaessa edellyttää lisämaksua, lapsi tarvitsee oman Matkustajaturvan.

2.2 EDUNSAAJA

Kuolemantapausturvien vakuutusmäärä maksetaan omaisille ja muut vakuutuskorvaukset vakuutetulle itselleen, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti ilmoittanut muuta edunsaajaa vakuutusyhtiöön.

2.3 VAKUUTUSMAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN

Henkilövakuutuksien maksut määräytyvät vakuutuksen myöntämishetken sekä vakuutetun iän ja sukupuolen mukaan. Lisäksi hoitokuluturvien maksut määräytyvät, lukuun ottamatta If Vauvavakuutuksen Lapsuusajan vakuutusta, vakuutetun asuinpaikan mukaan. Myös keskittäjäasiakkuus voi vaikuttaa hoitokuluturvan maksun suuruuteen. Tällöin asiasta on kerrottu tarkemmin vakuutus kirjassa.

If Vauvavakuutuksen Odotusajan vakuutuksen maksu määräytyy sen iän perusteella, mikä äidillä on lapsen laskettuna syntymäaikana.

Henkilövakuutusten maksut muuttuvat vakuutuskauden vaihtuessa, kun vakuutetun ikä kasvaa ja/tai asuinpaikka muuttuu. Hoitokuluturvan maksun muuttuminen voi johtua myös keskittäjäasiakkuudessa tapahtuneista muutoksista. Ryhmäsampo Primus -vakuutuksessa maksut voivat lisäksi muuttua muun muassa järjestehtäköhtäisen vahinkokehityksen perusteella.

Henkilövakuutuksien laajuus ja vakuutusmäärät voivat muuttua vakuutetun iän tai eläkkeelle siirtymisen johdosta vakuutuksen voimassaoloaikana näissä ehdoissa tai vakuutus kirjassa mainitulla tavalla.

2.4 INDEKSITARKISTUKSET

Vakuutusturvien vakuutusmäärät, omavastuut ja vakuutusmaksut tarkistetaan vuosittain vakuutuskauden vaihtuessa indeksillä. Indeksien tarkistuslukuna käytetään edellisen kalenterivuoden syyskuun pistelukua.

Hoitokuluturvat (3.1 ja 3.2) ja Matkustajaturva (3.3) tarkistetaan kuluttajahintaindeksin terveys-hyödykeryhmän ja muut turvat elinkustannusindeksin mukaisesti.

3 Vakuutusturvat

3.1 TURVA HOITOKULUJEN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta korvataan jäljempänä mainitut sairauden tai tapaturman hoidosta syntyneet kohtuulliset kulut siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen jonkin lain perusteella.

Korvaamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa kulujen syntymishetkellä ja tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana. Korvaus maksetaan sairaudesta kulujen syntymishetkellä ja tapaturmasta tapaturman sattumishetkellä voimassaolevien vakuutusehtojen mukaisesti.

Vain sellaiset hoitokulut, jotka vakuutettu itse joutuisi maksamaan, ovat korvattavia. Korvattavan vahingon määrästä vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Hoitokulukorvausta maksetaan yhteensä enintään vakuutus kirjaa merkitty määrä, jonka jälkeen turva hoitokulujen varalta päättyy.

Hoitokulujen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimus ja hoito ovat lääkärin määräämiä ja terveydenhuoltoalan ammattihenkilön antamia. Lisäksi niiden tulee olla yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan sairauden tai vammaan hoidon kannalta tarpeellisia ja välttämättömiä.

Korvattavia hoitokuluja ovat kohtuulliset

- lääkärinpalkkiot, tutkimus- ja hoitokustannukset
  - kustannukset tapaturman aiheuttaman hammasvamman hoidosta
  - Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen luvan perusteella myytävien lääkkeiden kustannukset
  - sairaalan hoitopäivämaksut vakuutus kirjassa merkittyyn päivittäiseen enimmäiskorvausmäärään saakka
  - lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden turvakypärän, kuulokojeen ja hammasproteesin korjauskustannukset tai alkuperäiset hankintakustannukset
  - lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset.
- Korvattaessa silmälasia tehdään silmälasien ikään perustuva vuotuinen 18 %:n vähennys. Vähennystä ei tehdä käyttöönotto vuodelta eikä sitä seuraavalta kalenterivuodelta. Ikävähennys tehdään myös vahinkovuodelta. Vähennys lasketaan vuodet x 18 %. Vähennystä ei tehdä laskuun perustuvista korjauskustannuksista. Korjauskustannuksia korvataan enintään vahingon määrään asti mahdollisella omavastuulla vähennettynä.
- ensimmäisen lääkinnällisen välineen hankintakustannukset
  - tästä vakuutusturvasta korvatun tapaturman aiheuttaman leikkaus- tai kipsaus hoidon jälkeisen lääkärin määräämän fyysikaalisen hoidon kustannukset. Yhtä tapaturmaa kohden korvataan yksi, enintään 15 hoitokertaa sisältävä hoitopaketti.

- tästä vakuutusturvasta korvatus tapaturman aiheuttaman plastiikkakirurgisen hoidon tai leikkauksen kustannukset. Plastiikkakirurgisesta hoidosta tai leikkauksesta on sovittava etukäteen vakuutusyhtiön kanssa.

Hoitokulukorvausta ei makseta

1. kuntoutuksesta eikä fysikaalisesta hoidosta, lukuun ottamatta korvattavaksi mainittuja fysikaalisen hoidon kustannuksia
2. puhe-, psyko-, ravinto-, toiminta- tai neuropsykologisesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta, tutkimuksesta, hoidosta tai kuntoutuksesta
3. hammassairauden, hampaiden tai purentaelinten tutkimuksesta tai hoidosta
4. näkökyvyn heikentymisen tai taittovirheen tutkimisesta, hoidosta tai korjaamisesta leikkauksella, ellei kyse ole korvattavan tapaturman hoidosta
5. silmälasien tai piilolasien hankinnasta
6. matka- ja yöpymiskuluista
7. päivähoidosta, koti- tai kodinhoidosta ym. välillisistä kustannuksista
8. hivenaine-, kivennäisaine-, ravinto-, rohdos- tai vitamiinivalmisteen taikka antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta ja näihin liittyvistä tutkimuksista tai hoidoista
9. seksuaaliseen suorituskykyyn vaikuttavista lääkkeistä eikä lääkkeistä, joita käytetään lievittämään kaljuuntumisen, vaihdevuosisivouvojen tai muiden fysiologisten muutosten häirtävaikutuksia
10. ennaltaehkäisevästä hoidosta, rokotuksista, terveystarkastuksista tai tutkimuksista, jotka on tehty sellaisen sairauden toteamiseksi tai poissulkemiseksi, josta vakuutetulla ei ole ollut oireita ennen tutkimuksen aloittamista
11. kosmeettisesta tai plastiikkakirurgisesta hoidosta, toimenpiteestä tai leikkauksesta eikä niiden aiheuttamista komplikaatioista tai myöhemmistä korjaustoimenpiteistä, lukuun ottamatta korvattavaksi mainittuja plastiikkakirurgisen hoidon kustannuksia.
12. lihavuuden hoidosta tai leikkauksesta eikä niiden aiheuttamista komplikaatioista.

Jos korvattavaksi haettu kustannus ylittää huomattavasti normaalin, yleisesti hyväksytyyn ja noudatetun paikallisen kohtuullisen tason, korvaus maksetaan tämän kohtuullisen tason mukaan. Lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta kotikäynnistä tai hoidosta vakuutetun luona ei makseta korvausta siltä osin kuin kustannus ylittää kohtuullisen kustannustason vastaavasta hoidosta hoitolaitoksessa.

Jos vakuutusyhtiö maksaa hoitokuluja, jotka ovat korvattavia jonkin lain mukaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus hakea niistä takaisin lain mukainen osuus.

3.2 TURVA TAPATURMAN AIHEUTTAMIEN HOITOKULUJEN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta korvataan, jäljempänä mainitut tapaturman hoidosta syntyneet kohtuulliset kulut siltä osin

kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen jonkin lain perusteella.

Korvaamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa kulujen syntymishetkellä ja tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana. Korvaus maksetaan tapaturman sattumishetkellä voimassaolevien vakuutus-ehtojen mukaisesti.

Jos **Ryhmäsampo Primus** -vakuutus on päättynyt vakuutuksenottajan jäsenyyden päättymisen tai kuoleman johdosta ennen järjestösopimuksessa mainittua turvan päättymisikää tai järjestösopimuksen päättymisen vuoksi, hoitokuluja korvataan enintään kolmen vuoden ajalta tapaturmapäivästä lukien, kuitenkin enintään turvan jäljellä olevaan vakuutusmäärään ja alkuperäiseen päättymispäivään saakka.

Vain sellaiset hoitokulut, jotka vakuutettu itse joutuisi maksamaan, ovat korvattavia. Korvattavan vahingon määrästä vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Hoitokulukorvausta maksetaan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty määrä, jonka jälkeen turva tapaturman aiheuttamien hoitokulujen varalta päättyy.

Hoitokulujen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimus ja hoito ovat lääkärin määräämiä ja terveydenhuoltoalan ammattihenkilön antamia. Lisäksi niiden tulee olla yleisesti hyväksytyyn lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan vamman hoidon kannalta tarpeellisia ja välttämättömiä.

Korvattavia hoitokuluja ovat kohtuulliset

- lääkärinpalkkiot, tutkimus- ja hoitokustannukset
- Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen luvan perusteella myytävien lääkkeiden kustannukset
- sairaalan hoitopäivämaksut vakuutuskirjassa merkittyyn päivittäiseen enimmäiskorvausmäärään saakka
- lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden turvakypärän, kuulokojeen ja hammasproteesin korjauskustannukset tai alkuperäiset hankintakustannukset
- lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korvattaessa silmälaseja tehdään silmälasien ikään perustuva vuotuinen 18 %:n vähennys. Vähennystä ei tehdä käyttöönottovuodelta eikä sitä seuraavalta kalenterivuodelta. Ikävähennys tehdään myös vahinkovuodelta. Vähennys lasketaan vuodet x 18 %. Vähennystä ei tehdä laskuun perustuvista korjauskustannuksista. Korjauskustannuksia korvataan enintään vahingon määrään asti mahdollisella omavastuulla vähennettynä.
- ensimmäisen lääkinnällisen välineen hankintakustannukset
- tästä vakuutusturvasta korvatus tapaturman aiheuttaman leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeisen, lääkärin määräämän fysikaalisen hoidon kustannukset. Yhtä tapaturmaa kohden korvataan yksi, enintään 15 hoitokertaa sisältävä hoitopaketti.

- tästä vakuutusturvasta korvatus tapaturman aiheuttaman plastiikkakirurgisen hoidon tai leikkauksen kustannukset. Plastiikkakirurgisesta hoidosta tai leikkauksesta on sovittava etukäteen vakuutusyhtiön kanssa.

Hoitokulukorvausta ei makseta

1. kuntoutuksesta eikä fysikaalisesta hoidosta, lukuun ottamatta korvattavaksi mainittuja fysikaalisen hoidon kustannuksia
2. puhe-, psyko-, ravinto-, toiminta- tai neuropsykologisesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta, tutkimuksesta, hoidosta tai kuntoutuksesta
3. matka- ja yöpymiskuluista
4. päivähoidosta, koti- tai kodinhoidosta ym. välillisistä kustannuksista.

Jos korvattavaksi haettu kustannus ylittää huomattavasti normaalin, yleisesti hyväksytyn ja noudatetun paikallisen kohtuullisen tason, korvaus maksetaan tämän kohtuullisen tason mukaan. Lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta kotikäynnistä tai hoidosta vakuutetun luona ei makseta korvausta siltä osin kuin kustannus ylittää kohtuullisen kustannustason vastaavasta hoidosta hoitolaitoksessa.

Jos vakuutusyhtiö maksaa hoitokuluja, jotka ovat korvattavia jonkin lain mukaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus hakea niistä takaisin lain mukainen osuus.

3.3 MATKUSTAJATURVA

3.3.1 KORVAUS HOITOKULUISTA

Tästä vakuutusturvasta korvataan vakuutus kirjassa tai -sopimuksessa määritellyllä matkalla turvan voimassaoloaikana sattuneen tapaturman tai alkaneen matkasairauden aiheuttamia hoitokuluja, siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen jonkin lain perusteella. Vain sellaiset hoitokulut, jotka vakuutettu on itse velvollinen maksamaan, ovat korvattavia.

Vakuutetulla ennen matkaa olleen sairauden äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta matkan aikana korvataan matkakohteessa enintään yhden (1) viikon aikana annettu akuutti ensiapuluonteinen hoito, mutta ei muita kustannuksia. Hoitokuluja korvataan vain, mikäli sairauden paheneminen yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan ei ole ollut todennäköistä tai odotettavissa. Sairauden odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaista sairauden pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat kesken matkalle lähdettäessä tai josta vakuutus kirjassa on merkitty rajoitus.

Matkasairauden tutkimisesta ja hoitamisesta aiheutuneita sekä ehdoissa mainittuja muita kuluja korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut ensimmäisestä käynnistä lääkärissä. Matkatapaturman aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme (3) vuotta on kulunut tapaturman sattumisesta.

Hoitokulujen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimus ja hoito ovat lääkärin määräämiä ja terveydenhuoltoalan ammattihenkilön antamia. Lisäksi niiden tulee olla yleisesti hyväksytyn lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan sairauden tai vamman hoidon kannalta tarpeellisia ja välttämättömiä.

Korvattavia hoitokuluja ovat kohtuulliset

- lääkärinpalkkiot, tutkimus- ja hoitokustannukset kohtuullisine ja välttämättömine sairaankuljetus- ja matkakustannuksineen. Yksityisauton käytöstä syntyneitä kuluja korvataan enintään 0,25 euroa/km.
- kustannukset tapaturman aiheuttaman hammasvamman hoidosta
- kustannukset lääkkeitä, jotka olisivat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen luvan perusteella myytävää sairaalan hoitopäivämaksut
- lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden turvakypärän, kuulokojeen ja hammasproteesin korjauskustannukset tai alkuperäiset hankintakustannukset
- lääkärinhoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korvattaessa silmälasia tehdään silmälasien ikään perustuva vuotuinen 18 %:n vähennys. Vähennystä ei tehdä käyttöönottovuodelta eikä sitä seuraavalta kalenterivuodelta. Ikävähennys tehdään myös vahinkovuodelta. Vähennys lasketaan vuodet x 18 %. Vähennystä ei tehdä laskuun perustuvista korjauskustannuksista. Korjauskustannuksia korvataan enintään vahingon määrään asti mahdollisella omavastuulla vähennettynä.
- ensimmäisen lääkinnällisen välineen hankintakustannukset
- tästä vakuutusturvasta korvatus tapaturman aiheuttaman leikkaus- tai kipsaus hoidon jälkeisen lääkärin määräämän fysikaalisen hoidon kustannukset. Yhtä tapaturmaa kohden korvataan yksi, enintään 15 hoitokertaa sisältävä hoitopaketti.
- tästä vakuutusturvasta korvatus tapaturman aiheuttaman plastiikkakirurgisen hoidon tai leikkauksen kustannukset. Plastiikkakirurgisesta hoidosta tai leikkauksesta on sovittava etukäteen vakuutusyhtiön kanssa.
- kustannukset äkillisen hammassärlyn poistamiseksi välttämättömästä hampaan ensiapuluonteisesta hoidosta, jos särky on alkanut ja hoito on annettu matkakohteessa, kuitenkin enintään 200 euroa. Ensiapuluonteisella hoidolla tarkoitetaan märkäpesäkkeiden avaamista, juurihoidon aloitusta, väliaikaista paikkausta tai hampaan poistoa. Kustannukset korvataan, vaikka hammassärky olisi aiheutunut puremisesta tai muusta kuin matkasairauksesta.
- ennen raskausviikkoa 29 syntyneet, raskauden tilasta aiheutuneet ensiapuluonteiset hoitokulut enintään yhden (1) viikon ajalta, mutta eivät muut kustannukset.

Matkasairauden ja matkatapaturman hoitokuluiksi katsotaan välttämättömät ja kohtuulliset

- ylimääräiset majoituskustannukset matkan aikana
- ylimääräiset matkakustannukset etukäteen suunnitellun matkan jatkamiseksi, kuitenkin ainoastaan seuraavaan matkakohteeseen

- kustannukset lääketieteellisesti arvioiden välttämättömästi sairaankuljetuksesta Suomeen ja välttämättömän saatajan tarpeelliset, välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutusyhtiön ennen järjestelyjen alkamista antaman suostumuksen mukaisesti
- yhden lähiomaisen välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luokse ja takaisin Suomeen enintään seitsemältä (7) vuorokaudelta, jos vakuutettu korvattavan tapaturman tai matkasairaudesta vuoksi on hoitavan lääkärin mukaan hengenvaarallisessa tilassa.
- ulkomailla vakuutusyhtiöön soitetut, vahinkoasian hoitamiseksi tarpeelliset puhelinkulut, kuitenkin enintään 50 euroa.

Hoitokuluiksi katsotaan myös jäljempänä mainitut, matkan peruuntumisesta, keskeytymisestä tai matkalta myöhästymisestä aiheutuneet kulut.

Korvausta ei makseta hoito- ja matkakuluista, jotka aiheutuvat

1. kuntoutuksesta eikä fysikaalisesta hoidosta, lukuun ottamatta korvattavaksi mainittuja fysikaalisen hoidon kustannuksia
2. puhe-, psyko-, ravinto-, toiminta- tai neuropsykologisesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta, tutkimuksesta, hoidosta tai kuntoutuksesta
3. hammassairaudesta, hampaiden tai purentaelinten tutkimuksesta tai hoidosta
4. näkökyvyn heikentymisestä tai taittovirheen tutkimisesta, hoidosta tai korjaamisesta leikkauksella, ellei kyse ole korvattavan tapaturman hoidosta
5. silmälasien tai piilolasien hankinnasta
6. yöpymiskuluista
7. päivähoidosta, koti- tai kodinhoidosta ym. välillisistä kustannuksista
8. hivenaine-, kivennäisaine-, ravinto-, rohdos- tai vitamiinivalmisteen taikka antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta ja niihin liittyvistä tutkimuksista ja hoidoista
9. seksuaaliseen suoriutumiskykyyn vaikuttavista lääkkeistä eikä lääkkeistä, joita käytetään lievittämään kaljuutumisen, vaihdevuosisäilyneiden tai muiden fysiologisten muutosten häirtävaikutuksia
10. ennaltaehkäisevästä hoidosta, rokotuksista, terveys-tarkastuksista tai tutkimuksista, jotka on tehty sellaisen sairauden toteamiseksi tai poissulkemiseksi, josta vakuutetulla ei ole ollut oireita ennen tutkimuksen aloittamista
11. kosmeettisesta tai plastiikkakirurgisesta hoidosta, toimenpiteestä tai leikkauksesta eikä niiden aiheuttamista komplikaatioista tai myöhemmistä korjaustoimenpiteistä, lukuun ottamatta korvattavaksi mainittuja plastiikkakirurgisen hoidon kustannuksia.
12. lihavuuden hoidosta tai leikkauksesta eikä niiden aiheuttamista komplikaatioista.

Jos korvattavaksi haettu kustannus ylittää huomattavasti normaalin, yleisesti hyväksytyyn ja noudatetun paikallisen kohtuullisen tason, korvaus maksetaan tämän kohtuullisen tason mukaan. Lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan

ammattihenkilön suorittamasta kotikäynnistä tai hoidosta vakuutetun luona ei makseta korvausta siltä osin kuin kustannus ylittää kohtuullisen kustannustason vastaavasta hoidosta hoitolaitoksessa.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus kuljettaa vakuutettu hoitoon joko Suomeen tai muualle, jos hoito matkakohteesta ei ole riittävää vamma tai sairaudentila huomioiden tai sen kustannukset muodostuvat Suomessa annettavaan vastaavaan tasoiseen hoitoon nähden merkittävästi kalliimmaksi.

Jos vakuutusyhtiö maksaa hoitokuluja, jotka ovat korvattavia jonkin lain mukaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus hakea niistä takaisin lain mukainen osuus.

3.3.2 KORVAUS MATKAN PERUUNTUESSA

Matkan peruuntuminen korvataan, kun se johtuu vakuutetun tai hänen lähiomaisensa kuolemasta, vakavasta tapaturmasta tai vakavasta, odottamattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, joka pakottavasti estää matkalle lähdön. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein. Vain sellaiset matkan peruuntumiskulut, jotka vakuutettu on itse velvollinen maksamaan ja, joista ei ole tai ei olisi ollut takaisinsaantioikeutta, ovat korvattavia.

Matkan peruuntuminen korvataan myös silloin, kun peruuntumisen syynä on

- ennen matkan varaamista olleen vakuutetun sairauden äkillinen ja odottamaton paheneminen, joka pakottavasti estää matkalle lähdön
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistunut odottamaton, merkittävä taloudellinen vahinko, joka pakottavasti edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että matka-vakuutus on tehty viimeistään kolme vuorokautta ennen matkan alkamista ja peruuntumisen syy ei ole ilmennyt ennen vakuutusturvan tekemistä tai matkan varaamista. Lisäksi edellytetään, ettei peruuntumisen syy ole ilmennyt ennen vakuutusmaksun maksamista niissä matkustajaturvissa, joissa maksaminen on voimaantulon edellytys. Matkan peruuntuessa matka tulee peruuttaa matkan järjestäjälle.

Matkan peruuntumisesta korvataan etukäteen maksetut kulut, joista vakuutettu on matkanjärjestäjän ehtojen mukaan vastuussa seuraavasti:

- Valmismatkalain mukaisen pakettimatkan peruuntumisessa korvataan yleisten valmismatkaehtojen mukaisesti toimistokulut.
- Yleisissä valmismatkaehdoissa tarkoitettujen erityisehtojen mukaisen matkan peruuntumisessa korvataan kohtuulliset kulut enintään 500 euroon asti ja sen ylittävältä osin enintään 25 %.

Mikäli kysymyksessä ei ole valmismatkalain mukainen matka, korvataan ennen matkan alkamista maksetuista matkaan liittyvistä kustannuksista se osuus, jota matkanjärjestäjä ei matkaehtojen tai muu palveluntuottaja omien

ehtojensa mukaan ole velvollinen hyvittämään vakuutetulle. Kustannuksia korvataan enintään 3 000 euroon asti yhtä matkaa ja vakuutettua kohti.

3.3.3 KORVAUS MATKAN KESKEYTYESSÄ

Matkan keskeytyminen korvataan, kun se johtuu vakuutetun kuolemasta, vakavasta tapaturmasta tai vakavasta matkasairaudesta, joka pakottavasti aiheuttaa matkan keskeytymisen. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein. Vain sellaiset matkan keskeytymiskulut, jotka vakuutettu on itse velvollinen maksamaan, ovat korvattavia.

Matkan keskeytyminen korvataan myös silloin, kun keskeytymisen syynä on

- lähiomaisen kuolema, vakava tapaturma tai vakava, odottamaton ja äkillinen sairastuminen
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistunut odottamaton, merkittävä taloudellinen vahinko, joka pakottavasti edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Matkan keskeyttämisestä korvataan

- välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset matkan aikana, ei kuitenkaan liikennevälineen kotiinkuljetuskustannuksia eikä ruokailu- tai ravintokustannuksia.
- kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, jos tämä on vakuutusturvan voimassaoloaikana välttämätöntä opiskelun tai ulkomailla enintään vuodeksi sovitun työsuhteen jatkumisen vuoksi
- sairaalahoidon ajalta ja ennaikaisen matkalta paluun takia menetetyistä matkapäivistä enintään 45 vuorokaudelta 80 euroa/vuorokausi, kuitenkin enintään ennen matkan alkamista maksetun matkan hinta.

Korvaus sairaalahoidon vuoksi menetetyistä matkapäivistä maksetaan sairastuneelle vakuutetulle.

Jos huoltajan läsnäolo sairaalassa on lääkärin määräyksestä välttämätön alaikäisen matkasairaudesta tai tapaturman vuoksi, maksetaan menetettyjen matkavuorokausien korvaus myös yhdelle matkalla mukana olevalle huoltajalle.

Korvausta menetetyistä matkapäivistä ei makseta kuolleen henkilön osalta.

Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetetyt matkapäivät lasketaan vastaavasti sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeyttämisestä siihen saakka, kunnes sairaalahoido päättyi tai enintään siihen asti, kun matkan oli määrä päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyy 12 tunnilla, lasketaan se yhdeksi päiväksi.

3.3.4 KORVAUS MATKALTA MYÖHÄSTYTTÄESSÄ

Matkalta myöhästyminen korvataan, jos vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisesti etukäteen varatun lento-, laiva-, juna- tai linja-automatkinsa alkamis-

paikkaan meno- tai paluumatkalla seuraavien syiden johdosta:

- yleinen kulkuneuvo myöhästyy tai sen kulku estyy sääesteiden, teknisen vian, liikenneonnettomuuden, rikollisen teon tai viranomaisten määräyksen johdosta.
- vakuutettua matkan alkamis- tai paluumatkalle kuljettavaa yksityistä kulkuneuvoa kohtaa liikenneonnettomuus.

Matkalta myöhästyminen korvataan ylimääräiset, kohtuulliset ja välttämättömät matka- ja majoituskulut, ei kuitenkaan liikennevälineen kuljetuskustannuksia eikä ruokailu- tai ravintokustannuksia. Ylimääräisinä kuuluu maksetaan kuitenkin enintään alkuperäisen matkan hinta. Vain sellaiset matkalta myöhästymiskulut, jotka vakuutettu on itse velvollinen maksamaan, ovat korvattavia.

3.3.5 KORVAUS VAINAJAN KOTIINKULJETUS- TAI HAUTAUSKUSTANNUKSISTA

Jos vakuutettu kuolee ulkomaan matkan aikana, korvataan vainajan kohtuulliset kuljetuskustannukset ulkomailta Suomeen tai enintään niitä vastaavat hautauskustannukset matkakohteessa ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

3.4 TURVA LYHYTAIKAISEN TYÖKYVYTTÖMYYDEN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutetun sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneelta työkyvyttömyysajalta vakuutuskirjaan merkittyä päivärahaa. Jos Kansaneläkelaitos (Kela) maksaa samalta työkyvyttömyysajalta osasairauspäivärahaa, maksettava päiväraha on puolet (½) vakuutuskirjaan merkitystä päivärahasta. Korvaamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa työkyvyttömyyden aikana ja tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Työkyvyttömäksi katsotaan vakuutettu, joka on kykenevätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään.

Päivärahaa maksetaan niin monelta päivältä kuin työkyvyttömyyttä on jatkunut yhtäjaksoisesti yli vakuutuskirjaan merkityn omavastuuajan. Korvauksen maksaminen ja omavastuuajan laskeminen alkavat aikaisintaan lääkärin hoidon alkamispäivästä. Päivärahaa maksetaan kuukausittain jälkikäteen.

Päivärahaa maksetaan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty aika, jonka jälkeen turva lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta päättyy.

Päivärahaa ei makseta, jos työkyvyttömyys aiheutuu yksinomaan vakuutetun ilmoittamista oireista, eikä lääkärintutkimuksissa löydy mitään sairautta tai tapaturmaan viittaavaa.

3.5 TURVA TAPATURMAN AIHEUTTAMAN LYHYTAIKAISEN TYÖKYVYTTÖMYYDEN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutetun tapaturmasta aiheutuneelta työkyvyttömyysajalta vakuutuskirjaan

merkittyä päivärahaa. Jos Kansaneläkelaitos (Kela) maksaa samalta työkyvyttömyysajalta osasairauspäivärahaa, maksettava päiväraha on puolet (1/2) vakuutuskirjaan merkitystä päivärahasta. Korvaamisen edellytyksenä on, että tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana ja jatkuva vakuutusturva on voimassa työkyvyttömyyden aikana.

Jos **Ryhmäsampo Primus -vakuutus** on päättynyt vakuutuksenottajan jäsenyyden päättymisen tai kuoleman johdosta ennen järjestösopimuksessa mainittua turvan päättymistä tai järjestösopimuksen päättymisen vuoksi, päivärahaa korvataan enintään kolmen vuoden ajalta tapaturmapäivästä lukien, kuitenkin enintään vakuutuskirjaan merkityltä ajalta ja enintään alkuperäiseen turvan päättymispäivään saakka.

Työkyvyttömäksi katsotaan vakuutettu, joka on kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään.

Päivärahaa maksetaan niin monelta päivältä kuin työkyvyttömyyttä on jatkunut yhtäjaksoisesti yli vakuutuskirjaan merkityn omavastuuajan. Korvauksen maksaminen ja omavastuuajan laskeminen alkavat aikaisintaan lääkärin hoidon alkamispäivästä. Päivärahaa maksetaan kuukausittain jälkikäteen.

Päivärahaa maksetaan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty aika, jonka jälkeen turva tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta päättyy.

Päivärahaa ei makseta, jos työkyvyttömyys aiheutuu yksinomaan vakuutetun ilmoittamista oireista, eikä lääkärin tutkimuksissa löydy mitään tapaturmaan viittaavaa.

3.6 TURVA SAIRAALAHOIDON VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutetun sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneen sairaalahoidon ajalta vakuutuskirjaan merkittyä sairaalapäivärahaa. Korvaamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa sairaalahoidon aikana ja tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Sairaalapäivärahaa maksetaan niin monelta päivältä kuin sairaalahoido on jatkunut yhtäjaksoisesti yli vakuutuskirjaan merkityn omavastuuajan.

Jos vakuutettua on hoidettu muussa kotimaisessa sairaanhoidolaitoksessa kuin sairaalassa ja vakuutuksesta korvattava hoito on ollut lääketieteellisistä syistä välttämätöntä ja sairaalahoidon korvaavaa, sairaalapäivärahaa maksetaan myös hoitoajalta tällaisessa laitoksessa. Tällaiseksi laitokseksi ei kuitenkaan katsota kylpylä-, luontaishoito- tai kuntoutuslaitosta.

Sairaalapäivärahaa ei makseta, jos hoito aiheutuu yksinomaan vakuutetun ilmoittamista oireista eikä lääkärin tutkimuksissa löydy mitään sairautteen tai tapaturmaan viittaavaa.

Sairaalapäivärahaa ei makseta ajalta, jonka sairaalan kirjoissa oleva vakuutettu on ollut kotihoidossa tai lomalla sairaalasta.

Sairaalapäivärahaa maksetaan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkityltä ajalta, jonka jälkeen turva sairaalahoidon varalta päättyy.

3.7 TURVA TAPATURMAN AIHEUTTAMAN SAIRAALAHOIDON VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutetun tapaturmasta aiheutuneen sairaalahoidon ajalta vakuutuskirjaan merkittyä sairaalapäivärahaa. Korvaamisen edellytyksenä on, että tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana ja vakuutusturva on voimassa sairaalahoidon aikana.

Sairaalapäivärahaa maksetaan niin monelta päivältä kuin sairaalahoido on jatkunut yhtäjaksoisesti yli vakuutuskirjaan merkityn omavastuuajan.

Jos vakuutettua on hoidettu muussa kotimaisessa sairaanhoidolaitoksessa kuin sairaalassa ja vakuutuksesta korvattava hoito on ollut lääketieteellisistä syistä välttämätöntä ja sairaalahoidon korvaavaa, sairaalapäivärahaa maksetaan myös hoitoajalta tällaisessa laitoksessa. Tällaiseksi laitokseksi ei kuitenkaan katsota kylpylä-, luontaishoito- tai kuntoutuslaitosta.

Sairaalapäivärahaa ei makseta, jos hoito aiheutuu yksinomaan vakuutetun ilmoittamista oireista eikä lääkärin tutkimuksissa löydy mitään tapaturmaan viittaavaa.

Sairaalapäivärahaa ei makseta ajalta, jonka sairaalan kirjoissa oleva vakuutettu on ollut kotihoidossa tai lomalla sairaalasta.

Sairaalapäivärahaa maksetaan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkityltä ajalta, jonka jälkeen turva tapaturman aiheuttaman sairaalahoidon varalta päättyy.

3.8 TURVA PYSYVÄN HAITAN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan korvausta vakuutetulle sattuneen tapaturman tai vakuutettua kohdanneen yksittäisen sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta. **Tapaturman aiheuttamasta pysyvästä haitasta** maksetaan korvausta, jos haittaluokka on vähintään 2 (10 %). Tapaturman sormille tai silmille aiheuttamista vammoista maksetaan kuitenkin korvausta vähintään haittaluokan 1 (5 %) mukaisesta pysyvästä haitasta. **Sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta** maksetaan korvausta, jos haittaluokka on vähintään 12 (60 %). **If Lapsivakuutuksessa** sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta maksetaan kuitenkin korvausta vähintään haittaluokan 6 (30 %) mukaisesta pysyvästä haitasta, ellei pysyvä haitta ole aiheutunut synnynnäisestä epämuodostumasta, epämuotoisuudesta tai kromosomipoikkeavuudesta (ICD-10 -tautiluokituskoodeit Q00–Q99). Tällöin haittaluokan tulee olla vähintään 10 (50 %).

Korvaamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa sairauden aiheuttaman pysyvän haitan ilmetessä ja tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Pysyvä haitta on lääketieteellisesti arvioitu yleinen haitta, joka vammasta tai sairaudesta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määriteltäessä otetaan huomioon sairauden tai vamman laatu, mutta ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia tai harrastuksia.

Pysyvän haitan suuruus määritellään sosiaali- ja terveysministeriön tapaturmavakuutuslain haittaluokituksista antaman asetuksen (1649/2009) mukaan. Yksi haittaluokka vastaa viiden (5) prosentin haitta-astetta. Esimerkiksi haittaluokan 2 mukainen haitta-aste on 10 prosenttia ja suurin, haittaluokan 20 mukainen haitta-aste tarkoittaa 100 prosentin haittaa.

Korvaus on määritellyn haittaluokan mukaisen prosenttiluvun osoittama osa vakuutusmäärästä. Jos pysyvä haitta on vähintään haittaluokan 10 (50 %) mukainen pysyvä haitta, maksetaan korvaus kaksinkertaisena. **Tapaturman aiheuttama pysyvä haitta** määritellään aikaisintaan yhden (1) vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta. **Sairauden aiheuttama pysyvä haitta** määritellään, kun sairauden tila on lääketieteellisesti vakiintunut, kuitenkin aikaisintaan yhden (1) vuoden kuluttua hoidon alkamisesta ja/tai sairauden toteamisesta ja viimeistään kolmen (3) vuoden kuluttua vakuutuksen päättymisestä.

Jos pysyvän haitan haitta-aste nousee ennen kuin kolme (3) vuotta on kulunut siitä, kun pysyvästä haitasta annettiin ensimmäisen kerran päätös, maksetaan haittaluokan korotusta vastaava lisäkorvaus. Haitta-asteen nousu myöhemmin ei oikeuta lisäkorvaukseen.

Pysyvän haitan korvauksena maksetaan enintään haittaluokan 20 (100 %) mukainen korvaus, jonka jälkeen turva pysyvän haitan varalta päättyy.

Tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan korvausta ei makseta, jos

1. pysyvän haitan haittaluokka on alle 2 (10 %), lukuun ottamatta silmien ja sormien vammoja
2. silmille tai sormille aiheuttaneen pysyvän haitan haittaluokka on alle 1 (5 %)
3. pysyvä haitta ilmenee myöhemmin kuin kolmen (3) vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

Sairauden aiheuttaman pysyvän haitan korvausta ei makseta, jos pysyvän haitan haittaluokka on alle 12 (60 %), ellei kysymys ole If Lapsivakuutuksesta.

If Lapsivakuutuksesta ei makseta sairauden aiheuttaman pysyvän haitan korvausta, jos

1. pysyvän haitan haittaluokka on alle 6 (30 %)
2. pysyvää haittaa ei ole määritelty kolmen (3) vuoden kuluessa vakuutuksen päättymisestä

3. pysyvä haitta aiheutuu mielenterveyden- ja käyttäytymisen häiriöistä tai tunnehäiriöistä. Taudinmäärittelyksessä näiden sairauksien ICD-10 -tautiluokituskooodit ovat F00–F99 ja R48.
4. pysyvä haitta aiheutuu CP-oireyhtymästä tai muusta halvausoireyhtymästä. Taudinmäärittelyksessä näiden sairauksien ICD-10 -tautiluokituskooodit ovat G80–G83.
5. synnynnäisestä epämuodostumasta, epämuotoisuudesta tai kromosomipoikkeavuudesta aiheutuvan pysyvän haitan haittaluokka on alle 10 (50 %). Taudinmäärittelyksessä näiden sairauksien ICD-10 -tautiluokituskooodit ovat Q00–Q99.

3.9 TURVA TAPATURMAN AIHEUTTAMAN PYSYVÄN HAITAN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan korvausta vakuutetulle sattuneen tapaturman aiheuttamasta pysyvästä haitasta. Korvausta maksetaan, jos tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan haittaluokka on vähintään haittaluokka 2 (10 %). Tapaturman sormille tai silmille aiheuttamista vammoista maksetaan kuitenkin korvausta vähintään haittaluokan 1 (5 %) mukaisesta pysyvästä haitasta.

Korvaamisen edellytyksenä on, että tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Pysyvä haitta on lääketieteellisesti arvioitu yleinen haitta, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määriteltäessä otetaan huomioon vamman laatu, mutta ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita kuten ammattia tai harrastuksia.

Pysyvän haitan suuruus määritellään sosiaali- ja terveysministeriön tapaturmavakuutuslain haittaluokituksista antaman asetuksen (1649/2009) mukaan. Yksi haittaluokka vastaa viiden (5) prosentin haitta-astetta. Esimerkiksi haittaluokan 2 mukainen haitta-aste on 10 prosenttia ja suurin, haittaluokan 20 mukainen haitta-aste tarkoittaa 100 prosentin haittaa.

Korvaus on määritellyn haittaluokan mukaisen prosenttiluvun osoittama osa vakuutusmäärästä. Mikäli tapaturman aiheuttama pysyvä haitta on vähintään haittaluokan 10 (50 %) mukainen pysyvä haitta, maksetaan korvaus kaksinkertaisena. Pysyvä haitta määritellään aikaisintaan yhden (1) vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta. Jos haitta-aste nousee ennen kuin kolme (3) vuotta on kulunut siitä, kun pysyvästä haitasta annettiin ensimmäisen kerran päätös, maksetaan haittaluokan korotusta vastaava lisäkorvaus. Haitta-asteen nousu myöhemmin ei oikeuta lisäkorvaukseen.

Pysyvän haitan korvauksena maksetaan enintään haittaluokan 20 (100 %) mukainen korvaus, jonka jälkeen turva tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta päättyy.

Pysyvän haitan korvausta ei makseta, jos

1. tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan haittaluokka on alle 2 (10 %), lukuun ottamatta silmien ja sormien vammoja
2. tapaturman silmille tai sormille aiheuttaman pysyvän haitan haittaluokka on alle 1 (5 %)
3. pysyvä haitta ilmenee myöhemmin kuin kolmen (3) vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

3.10 HUOLTAJATURVA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä, jos vakuutetulla todetaan vakuutusturvan voimassaoloaikana tässä ehtokohdassa mainittu sairaus tai vamma. Alle 18-vuotiaan vakuutetun vakuutusmäärä maksetaan vakuutuksenottajalle. 18 vuotta täyttäneiden vakuutetun vakuutusmäärä maksetaan hänelle itselleen.

Vakuutusmäärä maksetaan sairauden diagnoosin tai vamman vahvistamisen jälkeen. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että vakuutettu on elossa vähintään 24 tuntia diagnoosin vahvistamisen jälkeen. Vakuutusmäärä maksetaan erikseen jokaisesta tässä ehtokohdassa todetusta diagnoosista tai vammasta, kuitenkin enintään yhden kerran jokaisesta diagnoosiryhmästä.

Tässä ehtokohdassa tarkoitettuja, korvauksen edellytyksenä olevia diagnoosiryhmiä ja niihin sisältyviä sairauksia ja vammoja ovat:

– Pahanlaatuinen kasvain

Kudostutkimuksin todettu pahanlaatuinen kasvain. Tähän ryhmään kuuluvat myös leukemia, pahanlaatuiset kasvaimet imukudoksissa (lymfoomat) sekä pahanlaatuiset tummasolusyöpäkasvaimet (melanoomat).

Vakuutuksen korvauspiiriin eivät kuulu tavallinen iho-syöpä (basaliooma ja spinaliooma), histologisesti määritetyt syövän esiasteet (prealignit kasvaimet) tai alkavat pahanlaatuiset muutokset eivätkä pintakerrokseen rajoittuneet kasvaimet (carsinoma in situ).

Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja C00-C43 ja C45-C97.

– Diabetes 1

Insuliinihoitoinen lastentautien tai sisätautien erikoislääkärin toteama nuoruustyyppin diabetes. Paastoverensokeriarvo pysyvästi yli 7 millimoolia litrassa (mmol/l). Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia E10.

– Munuaisten vajaatoiminta

Munuaisten toiminta voimakkaasti alentunut, komplikaatioina anemia sekä rasva-aineenvaihdunnan häiriöt. Dialyysihoito tarpeen. Taudinmäärityksen oltava munuaistauteihin perehtyneen lastenlääkärin tai nefrologian erikoislääkärin toteama ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja N17-N19.

– Amputaatio

Alaraajan menetys vähintään ylemmän nilkkanivelen korkeudelta tai yläraajan menetys vähintään ranteen korkeudelta.

– Vakava aivovamma

Aivojen ruhjevammat, jotka ovat aiheuttaneet merkittävän aleneman tajunnan tasoon ja ovat kliinisesti tai radiologisesti vakaviksi todennettavissa (Glasgowin kooma-asteikolla 3–7 tai vähintään 1 tunnin pituinen tajuttomuus tai 10 vuorokauden pituinen tajunnan tason alenema ja lisäksi vähintään 4 vuorokauden pituinen tehostetun hoidon jakso tarpeen). Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja I60–I69 ja S06.

– Vakava palovamma

Vakuutettu alle 10-vuotias: kehon pinnasta vähintään 10 % on syviä toisen tai kolmannen asteen palovammoja.

Vakuutettu vähintään 10-vuotias: kehon pinnasta vähintään 15 % on syviä toisen tai kolmannen asteen palovammoja.

3.11 KUOLEMANTAPAUSTURVA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan kuolinhetkellä voimassa ollut vakuutusmäärä edunsaajille vakuutetun kuoltua. Vakuutusmäärän maksamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa kuolinhetkellä. Kuitenkin jos Ryhmäsampo Primus -vakuutus on päättynyt, vakuutusmäärä maksetaan, jos vakuutettu kuolee turvan voimassa ollessa sattuneen tapaturman seurauksena kolmen (3) vuoden kuluessa tapaturman sattumisesta.

Vakuutusmäärää ei makseta, jos vakuutettu on tehnyt itsemurhan vuoden kuluessa vastuun alkamisesta tai siitä, kun vakuutus viimeksi terveys selvityksin saatettiin voimaan. Rajoitusehtoa sovelletaan vakuutetun iästä ja mielentilasta riippumatta.

Kuolemantapausturva voi olla joko tasasummainen tai alenevasummainen. Tasasummaisessa kuolemantapausturvassa vakuutusmaksu nousee vakuutetun iän perusteella vakuutusaikana. Alenevasummaisessa kuolemantapausturvassa vakuutusmäärä alenee vakuutetun iän perusteella vakuutusaikana.

Kuolemantapausturva voi olla joko yhden hengen turva tai kahden hengen yhteisturva.

Jos kahden hengen yhteisturvalla vakuutetut henkilöt kuolevat samanaikaisesti ja kuolemantapausmäärät ovat yhtä suuret, vakuutusmäärä maksetaan puoliksi kummankin vakuutetun edunsaajille, ellei muuta ole määrätty. Jos vakuutusmäärät ovat erisuuruiset, pienempi vakuutusmäärä maksetaan puoliksi kummankin vakuutetun edunsaajille ja suuremman vakuutusmäärän edunsaajille maksetaan lisäksi vakuutusmäärien erotus.

3.12 TURVA TAPATURMAN AIHEUTTAMAN KUOLEMAN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan kuolinhetkellä voimassa ollut vakuutusmäärä edunsaajille vakuutetun kuoltua tapaturmaisesti. Vakuutusmäärän maksamisen edellytyksenä on, että tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Vakuutusmäärää ei makseta, jos vakuutettu kuolee myöhemmin kuin kolmen (3) vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta. If Vauvavakuutuksen vakuutusmäärää ei makseta myöskään silloin, kun lapsi syntyy kuolleena.

3.13 TURVA VAKAVAN SAIRAUDEN JA TAPATURMAN AIHEUTTAMAN PYSYVÄN TYÖKYVYTTÖMYYDEN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutuskirjaan merkitty kertakorvaus pysyvistä työkyvyttömyydestä, jos vakuutettu tulee tässä ehtokohdassa mainitun sairauden, vamman tai toimenpiteen johdosta pysyvästi työkyvyttömäksi. Korvaamisen edellytyksenä on, että vakuutusturva on voimassa pysyvän työkyvyttömyyden ilmetessä ja, että tapaturma on sattunut vakuutusturvan voimassaoloaikana.

Pysyvän työkyvyttömyyden toteaminen edellyttää, että vakuutetulle on myönnetty työeläkelakien mukainen pysyvä työkyvyttömyyseläke. Korvausta haettaessa on vakuutusyhtiölle toimitettava eläkepääätös ja lääkärinlausunto, jonka perusteella työeläkeyhtiö on myöntänyt pysyvän työkyvyttömyyseläkkeen.

Sen vakuutuskauden alusta alkaen, jonka aikana vakuutettu täyttää 50 vuotta, vakuutusmäärä alenee vuosittain vakuutetun iän perusteella ja vakuutusmaksu pysyy samansuuruisena indeksi- ja maksutarkistuksia lukuun ottamatta. Vakuutetun täytettyä 55 vuotta vakuutusmäärä ei enää alene.

Turva vakavan sairauden ja tapaturman aiheuttaman pysyvän työkyvyttömyyden varalta päättyy, kun pysyvän työkyvyttömyyden korvaus on maksettu.

Pysyvän työkyvyttömyyden syyn (päädiagnoosi) tulee olla jokin seuraavista sairauksista, vammoista tai toimenpiteistä:

– Pahanlaatuinen kasvain

Kudostutkimuksin todettu pahanlaatuinen kasvain. Tähän ryhmään kuuluvat myös leukemia, pahanlaatuiset kasvaimet imukudoksissa (lymfoomat) sekä pahanlaatuiset tummasolusyöpäkasvaimet (melanoomat).

Vakuutuksen korvauspiiriin eivät kuulu tavallinen ihosyöpä (basaliooma ja spinaliooma), histologisesti määritetyt syövän esiasteet (premalignit kasvaimet) tai alkavat pahanlaatuiset muutokset eivätkä pintakerrokseen rajoittuneet kasvaimet (carcinoma in situ). Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja C00–C43 ja C45–C97.

– **Keskushermoston ja aivohermojen hyvänlaatuinen kasvain**
Aivokudoksesta tai aivokalvosta kehittynyt leikkausta vaativa kasvain. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja D32.0, D33.0–D33.3 ja D35.2–D35.4.

– Skitsofrenia

Taudinmäärityksen täytettävä voimassaolevat tautiluokituskriteerit ja oltava psykiatrian erikoislääkärin toteama sekä noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia F20.

– Motoneuronisairaus

Etenevä degeneroiva tauti, jolle ominaista liikehermosolujen tuhoutuminen selkäytimessä, aivorungossa ja liikeaivokuoressa. Käsittää taudinmääritykset amyotrofinen lateraaliskleroosi (ALS), primaarinen lateraaliskleroosi, progressiivinen spinaalinen lihasatrofia ja progressiivinen bulbaaripareesi. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia G12.2.

– Parkinsonin tauti

Vaiheittainen dopamiinia (tärkeä liiketoimintojen välittäjäaine) käyttävien hermosolujen rappeutuminen. Taudinmäärityksen oltava neurologian erikoislääkärin toteama ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia G20.

– Alzheimerin tauti

Dementian yleisten kriteerien täytettävä. Lisäksi potilaalla spesifisiä ongelmia ymmärtää sanoja ja puhetta (afasia, agrafia, aleksia, akalkulia) tai motoriikan häiriöitä käsissä/jaloissa (apraksia). Taudinmäärityksen oltava neurologian tai geriatrian erikoislääkärin toteama ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja G30, G30.1, G30.8 ja G30.9.

– Multipeliskleroosi (MS-tauti)

Hajanaiset ja laaja-alaiset vauriot aivojen ja selkäytimen hermosolu-ulokkeissa, jonka seurauksena usein motoristen ja muiden toimintojen menetys.

Edellytyksenä yli 6 kuukautta kestävä tyypillinen neurologinen sairausjakso (sairauden ilmeneminen) tai useammin kuin kerran esiintyviä sairausjaksoja. Taudinmääritys oltava neurologin suorittama, ja varmennettu tyypillisten oireiden, aivo-selkäydinnesteen analyysin sekä magneettitutkimuksen perusteella sekä noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia G35.

– Epilepsia

Toistuvat kohtaukset, joissa yleistyneet kouristukset sekä aivojen sähköisen toimintahäiriön seurauksena alentunut tajunnantaso. Taudinmääritys oltava neurologian erikoislääkärin toteama ja todennettu EEG:ssä sekä noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia G40.

– Sydäninfarkti

Osa sydänlihaskudoksesta kuollut alueen puutteellisen verenkierron seurauksena. Taudinmäärityksen tulee olla suoritettu EKG:ssa todettujen tuoreiden, sydäninfarktille tyypillisten muutosten sekä tyypillisesti kohonneiden sydänmerkkiaineiden perusteella ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja I21–I23.

– Aivoverenvuoto tai aivoinfarkti

Aivoverenvuoto tai aivoveritulppa, jonka seurauksena yli 6 viikkoa kestävä käden tai jalan halvaantuminen tai puhehäiriö. Vaurio oltava todennettavissa tietokonetomografian tai magneettitutkimuksen avulla. Taudinmääritys oltava neurologian erikoislääkärin toteama ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja I60–I63.

– Aortta-aneurysma ja/tai aortan dissekoituma

Leikkauksella hoidettu aortan aneurysma. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia I71.

– Krooninen tulehdusperäinen suolistosairaus

Käsittää taudinmääritykset Crohnin tauti ja haavainen koliitti. Taudinmääritys todennettu röntgenologisten tai endoskooppisten muutosten sekä varmennettujen histopatologisten löydösten avulla ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja K50 tai K51.

– Nivelreuma

Krooninen tulehduksellinen niveltulehdus, joka johtaa nivelten toiminnan alentumiseen. Taudinmäärityksen oltava reumatologian erikoislääkärin toteama ja voimassa-olevien tautiluokituskriteereiden mukainen ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja M05 tai M06.

– Munuaisten vajaatoiminta

Munuaisten toiminta voimakkaasti alentunut, komplikaatioina anemia sekä rasva-aineenvaihdunnan häiriöt. Dialyysihoito tarpeen. Taudinmäärityksen oltava nefrologian erikoislääkärin toteama ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja N17–N19.

– Sokeus

Oltava pysyvästi heikentynyt näkö molemmissa silmissä. Näöntarkkuus on paremmalla silmällä taittovikakorjattuna 0,03 tai heikompi.

– Kuurous

Audiometrisesti määritetty pysyvä kuulon alenema 60 dB tai enemmän puheen taajuusalueella (500–2 000 Hz) molemmissa korvissa.

– Vakava palovamma

Oltava vähintään 30 % kehon pinnasta syviä toisen tai kolmannen asteen palovammoja.

– Halvaus ja amputaatio

Selkäydinvamma tai raaja-amputaatio, jonka seurauksena vähintään 50 %:n lääketieteellistä haittaa vastaava toiminnanvajavuus kädessä ja/tai jalassa. Selkäydinvamman oltava objektiivisesti todettavissa. Toiminnallisia/psykogeenisia halvauksia ei korvata.

– Elinsiirto

Käsittää sydämen, maksan, munuaisten, keuhkon ja luuytimen siirtoleikkauksen. Siirtoleikkaus tehty Suomessa tai suomalaisen terveydenhuollon läheteellä. Autotransplantaatiota (omakudossiirre) ei korvata.

– Sydänleikkaus

Edellytyksenä toimenpide, jossa rintakehä on avattu.

3.14 SOPEUTUMISTURVA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä, jos vakuutetulla todetaan vakuutusturvan voimassaoloaikana tässä ehtokohdassa mainittu sairaus tai vamma taikka vakuutetulle suoritetaan tässä ehtokohdassa mainittu toimenpide.

Vakuutusmäärä maksetaan sairauden tai vamman diagnoosin vahvistamisen tai toimenpiteen suorittamisen jälkeen. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että vakuutettu on elossa vähintään 24 tuntia diagnoosin vahvistamisen jälkeen. Vakuutusmäärä maksetaan erikseen jokaisesta tässä ehtokohdassa todetusta diagnoosista tai toimenpiteestä, kuitenkin enintään yhden kerran jokaisesta diagnoosi- tai toimenpideryhmästä.

Mikäli tässä ehtokohdassa mainittu diagnoosi johtaa toiseen tässä ehtokohdassa mainittuun diagnoosiin, maksetaan korvaus vain ensimmäisen diagnoosin perusteella.

Tässä ehtokohdassa tarkoitettuja, korvauksen edellytyksenä olevia diagnoosi- ja toimenpideryhmiä sekä niihin sisältyviä sairauksia, vammoja ja toimenpiteitä ovat:

– Pahanlaatuinen kasvain

Kudostutkimuksin todettu pahanlaatuinen kasvain. Tähän ryhmään kuuluvat myös leukemia, pahanlaatuiset kasvaimet imukudoksissa (lymfoomat) sekä pahanlaatuiset tummasolusyöpäkasvaimet (melanoomat).

Vakuutuksen korvauspiiriin eivät kuulu tavallinen iho-syöpä (basaliooma ja spinaliooma), histologisesti määritetyt syövän esiasteet (prealignit kasvaimet) tai alkavat pahanlaatuiset muutokset eivätkä pintakerrokseen rajoittuneet kasvaimet (carsinoma in situ). Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja C00–C43 ja C45–C97.

– Keskushermoston ja aivohermojen hyvänlaatuinen kasvain

Aivokudoksesta tai aivokalvosta kehittynyt leikkausta vaativa kasvain. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja D32.0, D33.0–D33.3 ja D35.2–D35.4.

– Motoneuronisairaus

Etenevä degeneroiva tauti, jolle ominaista liikehermosolujen tuhoutuminen selkäytimessä, aivorungossa ja liikeaivokuoressa. Käsittää taudinmääritykset amyotrofinen lateraaliskleroosi (ALS), primaarinen lateraaliskleroosi, progressiivinen spinaalinen lihasatrofia ja progressiivinen bulbaaripareesi. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia G12.2.

– Sydäninfarkti

Osa sydänlihaskudoksesta kuollut alueen puutteellisen verenkierron seurauksena. Taudinmäärityksen tulee olla suoritettu EKG:ssa todettujen tuoreiden, sydäninfarktille tyypillisten muutosten sekä tyypillisesti kohonneiden sydänmerkkiaineiden perusteella ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja I21–I23.

– Aivoverenvuoto tai aivoinfarkti

Aivoverenvuoto tai aivoveritulppa, jonka seurauksena yli 6 viikkoa kestävä käden tai jalan halvaantuminen tai puhehäiriö. Vaurio oltava todennettavissa tietokonetomografian tai magneettitutkimuksen avulla. Taudinmääritys oltava neurologian erikoislääkärin toteama ja noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja I60–I63.

– Aortta-aneurysma ja/tai aortan dissekoituma

Leikkauksella hoidettu aortan aneurysma. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja I71.

– Vakava palovamma

Oltava vähintään 30 % kehon pinnasta syviä toisen tai kolmannen asteen palovammoja.

– Elinsiirto

Käsittää sydämen, maksan, munuaisen, keuhkon ja luuytimen siirtoleikkauksen. Siirtoleikkaus tehty Suomessa tai suomalaisen terveydenhuollon läheteellä. Autotransplantaatiota (omakudossiirre) ei korvata.

– Sydänleikkaus

Edellytyksenä toimenpide, jossa rintakehä on avattu.

3.15 TURVA VAKAVAN SYNNYNNÄISEN SAIRAUDEN JA VAMMAN VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä vakuutuksenottajalle, jos vakuutetulla diagnosoidaan syntymästä kuuden (6) kuukauden kuluessa tässä ehtokohdassa mainittu synnynnäinen sairaus tai vamma. Vakuutusmäärä maksetaan vain yhden diagnoosin perusteella.

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee ennen diagnoosin vahvistamista.

Tässä ehtokohdassa tarkoitettuja korvauksen edellytyksenä olevia synnynnäisiä sairauksia ja vammoja ovat:

– Selkärangahalkio

Selkärangassa esiintyvä epämuodostuma, jossa nikamankaaret eivät ole takana kasvaneet yhteen. Korvauksen edellytyksenä on sulkeutumattomasta kallon tai rangan halkioaukosta ulostyöntyvä selkäytimen tyrä. Selkäydinalvon tyrä (Meningoseele) ei oikeuta korvaukseen. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q05.

– Synnynnäinen vesipäisyys

Aivo- ja selkäydinnesteen kiertohäiriön seurauksena aiheutuva vastasyntyneen vesipäisyys (Hydrokefalia). Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q03.

– Älyllinen kehitysvammaisuus

Edellytyksenä vaikea tai syvä synnynnäinen kehitysvammaisuus, joka diagnosoidaan viimeistään 6 kuukauden sisällä syntymästä. Diagnoosin on oltava lastenneurologian erikoislääkärin tekemä. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja F72 ja F73.

– CP-oireyhtymä

Edellytyksenä vaikea synnynnäinen CP-vammaisuus, joka diagnosoidaan viimeistään 6 kuukauden sisällä syntymästä. Korvauksen edellytyksenä on neliraajahalvaus (tetraplegia), molempien alaraajojen halvaus (paraplegia) tai vaikea atetoosi. Diagnoosin on oltava lastenneurologian erikoislääkärin tekemä. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja G80 ja G82.

– Downin oireyhtymä

Kromosomipoikkeavuudesta aiheutuva kehityshäiriö. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q90.

– Suurten suonten transpositio (TGA)

Sydämen suurten valtimorunkojen synnynnäinen virhesijainti. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q20.3.

– Yksikkammiainen sydän (UVH)

Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q20.48.

– Fallot'n tetralogia

Synnynnäisten sydänvikojen yhdistelmä. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q21.30–Q21.33.

– Vajaakehittyneen vasemman sydänpuoliskon oireyhtymä (HLHS)

Aortta-aukon tai -läpän umpeuma tai huomattava vajaa-kehitys. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q23.4

– Keuhkovaltimon umpeuma (PA)

Keuhkoverenkiertoa haittaava tukos keuhkovaltimossa. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q25.5.

– Yläraajan puuttumat

Korvauksen edellytyksenä on synnynnäinen yläraajan puuttuminen, olka- ja kyynärvarren puuttuminen, kyynärvarren ja käden puuttuminen tai käden ja kaikkien sormien puuttuminen. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q71.0–Q71.3.

– Alaraajan puuttumat

Korvauksen edellytyksenä on synnynnäinen alaraajan puuttuminen, reiden ja säären puuttuminen, säären ja jalkaterän puuttuminen tai jalkaterän ja kaikkien varpaiden puuttuminen. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodeja Q72.0–Q72.3.

– Sokeus

Synnynnäinen molempien silmien pysyvän sokeuden aiheuttava näkövamma, joka diagnosoidaan viimeistään 6 kuukauden sisällä syntymästä. Diagnoosin on oltava silmätautien erikoislääkärien tekemä. Taudinmäärityksen on noudatettava ICD-10 tautiluokituskoodia H54.0.

– Kuolleena syntynyt sikiö

Tästä vakuutusturvasta korvataan 5 000 euroa, mikäli sikiö kuolee aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ennen laskettua aikaa.

3.16 TURVA LAPSEN SAIRAALAHOIDON VARALTA

Tästä vakuutusturvasta maksetaan vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä vakuutuksenottajalle, jos vakuutettu lapsi on kolmen (3) kuukauden kuluessa syntymästään yhteensä vähintään 30 vuorokautta sairaalahoidossa Pohjoismaissa.

Sairaalahoitopäiväksi katsotaan ympärivuorokautinen hoitopäivä sairaalassa. Sairalahoidon ei tarvitse olla yhtäjaksoista. Korvausta voidaan hakea, kun lapsi on ollut yhteensä vähintään 30 vuorokautta sairaalahoidossa. Vakuutusmäärä maksetaan vain kerran.

4 Vakuutusturvien kiinteät rajoitukset

4.1 KAIKKIA VAKUUTUSTURVIA KOSKEVAT KIINTEÄT RAJOITUKSET

4.1.1 ALKOHOLI, LÄÄKKEET JA HUUMAAVAT AINEET SEKÄ NIKOTIINI

Korvausta ei makseta, jos sairaus tai työkyvyttömyys on aiheutunut vakuutetun käyttämästä alkoholista, muusta huumaavasta aineesta tai lääkeaineen väärinkäytöstä. Korvausta ei makseta myöskään alkoholin, lääkkeiden, huumeiden, nikotiinin tai muiden aineiden käytön aiheuttamasta riippuvuudesta tai sen hoidosta. Nämä rajoitukset eivät koske Kuolemantapausturvaa (3.11).

4.1.2 MUUN SAIRAUDEN TAI VIAN MYÖTÄVAIKUTUS

Jos vammaan tai vammaan paranemisen pitkittymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut korvattavasta tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, maksetaan hoitokulu-, päiväraha-, sairaalapäiväraha- ja haittakorvauksia vain siltä osin kuin hoitokulut, työkyvyttömyys, sairaalahoido ja pysyvä haitta on katsottava korvattavasta tapaturmasta aiheutu-neiksi.

Jos sairauteen tai sairauden paranemisen pitkittymiseen on olennaisesti myötävaikuttanut korvattavasta sairaudesta riippumaton sairaus tai vika, maksetaan hoitokulu-, päiväraha-, sairaalapäiväraha- ja haittakorvauksia vain siltä osin kuin hoitokulut, työkyvyttömyys, sairaalahoido ja pysyvä haitta on katsottava korvattavasta sairaudesta aiheutu-neiksi.

Tapaturmassa vahingoittuneiden hampaiden hoito korvataan enintään ennen tapaturmaa edeltäneeseen tilaan.

4.1.3 RASKAUS, SYNNYTYS JA LAPSETTOMUUS

Hoitokulu-, päiväraha- ja sairaalapäivärahakorvauksia ei makseta, jos hoitokulut, työkyvyttömyys tai sairaalahoido johtuvat

1. raskauden tilasta tai synnytyksestä, lukuun ottamatta Matkustajaturvassa (3.3.1) mainittuja kustannuksia
2. raskauden ehkäisystä, raskauden keskeyttämisestä, lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta, keinohedelmöityksestä, sterilisaatiosta tai sikiön tilan tutkimisesta.

4.1.4 SOTA JA ASEELLINEN SELKKAUS

Vakuutusturvasta eivät ole voimassa vakuutetun osallisuudessa sotaan tai aseelliseen selkkaukseen eivätkä vakuutetun palveluksessa kansainvälisissä rauhanturvaamis- tai niihin liittyvissä tehtävissä. Tämä rajoitus ei koske Kuolemantapausturvaa (3.11) vakuutetun palveluksessa kansainvälisissä rauhanturvaamis- tai niihin liittyvissä tehtävissä edellyttäen, että vakuutetun kuollessa on kulunut vähintään vuosi vakuutusyhtiön vastuun alkamisesta sekä vakuutuksen voimaansaattamisesta terveys selvityksellä.

Korvausta ei makseta vahingosta, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, aseellisesta selkkauksesta tai vastavasta, vaikka vakuutettu itse ei olisikaan osallistunut mainittuihin toimiin. Jos vakuutettu on aloittanut matkansa Euroopan talousalueen ulkopuolelle ennen aseellisten toimien alkamista eikä itse ole osallistunut niihin, sovelletaan tätä ehtokohtaa vasta kun 14 vuorokautta on kulunut aseellisten toimien alkamisesta. Jos kyseessä on suursota, sovelletaan tätä ehtokohtaa heti. Suursodalla tarkoitetaan kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenen välistä sotaa. Tämä rajoitus ei koske Kuolemantapausturvaa (3.11).

Vakuutus sopimus laissa on erikseen säädetty vakuutusyhtiön vastuusta kun vakuutettuna olevan Suomen kansalaisen tai Suomessa asuvan henkilön kuolema tai työkyvyttömyys aiheutuu Suomeen kohdistuvasta aseellisesta hyökkäyksestä tai sodasta.

4.1.5 YDINVAHINKO

Korvausta ei makseta, jos sairaus, vamma, työkyvyttömyys tai kuolema on aiheutunut ydinaseesta, ydinvahingosta tai muusta siihen rinnastettavasta tapahtumasta, riippumatta asianomaisen, vahinkoa aiheuttaneen, tapahtuman syistä tai sen syntymiseen vaikuttaneista seikoista.

4.2 TAPATURMAN VARALTA VOIMASSA OLEVIA TURVIA JA MATKUSTAJATURVAA KOSKEVAT LISÄRAJOITUKSET

Jos vakuutusturva on voimassa vain tapaturmien (turvat 3.2, 3.5, 3.7, 3.9 ja 3.12) ja matkasairauden (turva 3.3) varalta, noudatetaan ehtokohdan 4.1 rajoitusten lisäksi seuraavia rajoituksia.

4.2.1 TAPATURMANA EI KORVATA

1. vammaa eikä kuolemaa, joka on aiheutunut vakuutetun sairaudesta, viasta tai vammasta
2. tapaturmasta riippumatonta sairautta, vikaa tai vammaa eikä tuki- tai liikuntaelimestön rappeutumisia, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa
3. hyönteisen tai punkin pureman tai piston aiheuttamaa tartuntatautia tai sairautta seurauksineen
4. vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavassa tarkoituksessa käytetyn aineen aiheuttamaa myrkytystä seurauksineen
5. puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutunutta vauriota, vaikka siihen olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
6. psyykkisiä seurauksia, jotka eivät ole seurausta tapaturman aiheuttamasta aivovammasta
7. vammaa eikä kuolemaa, joka on aiheutunut itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä.

4.2.2 LEIKKAUS-, HOITO- JA MUUT LÄÄKINNÄLLISET TOIMENPITEET

Vakuutuksesta ei korvata vammaa, sairautta tai kuolemaa, joka on aiheutunut sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettusta leikkaus-, hoito- tai muusta lääkkinnällisestä toimenpiteestä, ellei sitä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman tai matkasairauden hoitamiseksi.

4.2.3 ENNEN VAKUUTUKSEN VOIMAANTULOALOKANUT SAIRAUUS

Kun If Matka- tai If Liittovakuutus on myönnetty ilman vakuutetun terveydentilan selvittämistä, ei Turvista tapaturman aiheuttamien hoitokulujen, lyhytaikaisen työkyvyttömyyden ja pysyvän haitan varalta eikä Matkustajaturvasta makseta korvausta, jos sairaus tai vamma on katsottava alkaneeksi ja saaduksi ja myös selviä sairausoireita on ilmaantunut ennen vakuutuksen voimaantuloa.

5 Hoitokulukorvauksen hakeminen

Korvaukseen oikeutetun tulee itse maksaa hoitoon liittyvät kulut ja sen jälkeen hakea sairausvakuutuslain mukainen korvausosuus Kelan (Kansaneläkelaitoksen) toimistolta kuuden (6) kuukauden kuluessa kulujen maksupäivästä. Säilytä Kelan korvauslaskelma, kopiot Kelalle toimitetuista kuiteista ja alkuperäisinä ne kuitit, joista Kela ei maksa korvausta. Pyydettyessä nämä on toimitettava Ifille. Korvausta on haettava Ifistä viimeistään vuoden kuluttua sen vakuutuskauden päättymisestä, jonka aikana hoitokulut ovat syntyneet.

Vakuutusyhtiö maksaa hoitokulukorvauksen omavastuulla ja mahdollisella Kelan korvausosuudella ja mahdollisilla Kelan maksaman korvauksen hakukustannuksilla vähennettynä.

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty edellä mainitun kuuden (6) kuukauden määräajan laiminlyönnin tai muun syyn johdosta, korvauksesta vähennetään se osuus, jonka Kela olisi maksanut sairausvakuutuslain perusteella.